

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 35/2022
15.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Миљуш и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., које заступа пуномоћник Милан Петровић, адвокат у ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ Колубара Лазаревац, кога заступа пуномоћник Александар Будалић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3157/21 од 10.09.2021. године, у седници већа од 15.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3157/21 од 10.09.2021. године у ставу првом изреке и Основног суда у Лазаревцу П1 175/21 од 08.06.2021. године тако што се **ОДБИЈАЈУ**, као неосновани, тужбени захтеви да се обавезе тужени да тужиоцима на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.01.2014. до 06.02.2015. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом и да у корист тужилаца на захтеване износе уплати РФ ПИО доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да на име трошкова ревизијског поступка туженом исплате износ од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 175/21 од 08.06.2021. године обавезан је тужени да тужиоцима на име накнаде штете због мање исплаћене плате у периоду од децембра 2013. године до 06.02.2015. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом како је наведено у изреци и да на досуђене износе у корист тужилаца уплати РФ ПИО доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и обавезан је тужени да исплати тужиоцима на име накнаде трошкова поступка износ од 434.350,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3157/21 од 10.09.2021. године жалба туженог је делимично усвојена, делимично одбијена, првостепена пресуда

преиначена тако што су одбијени тужбени захтеви за исплату за децембар 2013. године и уплату доприноса за обавезно осигурање за тај период, а потврђена у преосталом делу и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбе члана 404. ЗПП.

Тужиоци су благовремено поднели одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог на основу члана 404. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...18/20) сматрајући да постоји потреба за уједначавањем судске праксе у погледу права запослених код туженог на исплату једнаке зараде након статусних промена.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку и установио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу у Привредном друштву „Колубара Метал“ д.о.о. Вреоци које је до 31.12.2013. године било посебно правно лице, када је спроведена статусна промена – припајање привредном друштву РБ „Колубара“ д.о.о. (иначе оснивачу друштва „Колубара Метал“), које статусном променом припајања од 01.07.2015. године послује у оквиру туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Тужени је као послодавац следбеник, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, примењивао на запослене из Огранка „Колубара Метал“ опште акте послодавца претходника (Колективни уговор од 27.07.2012. године) још годину дана – у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године. Након статусне промене, тужени послодавац следбеник није утврђивао јединствену цену рада часа за све запослене, већ посебну цену радног часа за Огранак „Колубара Метал“ док није донет Правилник о организацији и систематизацији радних места Огранак „Колубара Метал“ којим су радна места у том огранку вреднована истим коефицијентима за обрачун зарада као и у осталим огранцима који послују у саставу туженог, а затим у фебруару месецу 2015. године јединствено утврђена цена рада за све запослене код туженог ступањем на снагу новог Посебног колективног уговора за ЈП „Електропривреда Србије“. У периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, вредност радног часа за запослене у Огранку „Колубара Метал“ утврђивана је за сваки месец на основу споразума закључених између директора туженог послодавца следбеника и Синдикалне организације „Колубара“ чији је члан Синдикална организација „Колубара Метал“, односно између директора туженог и Синдикалне организације „Колубара Метал“. Тужиоци на име накнаде штете потражују појединачне месечне износе који представљају разлику између зараде коју су остварили у периоду од 01.01.2014. до 06.02.2015. године у односу на зараду запослених у другим огранцима РБ „Колубара“.

Побијаном пресудом тужени је обавезан да тужиоцима исплати на име накнаде штете због мање исплаћене зараде утврђене новчане износе у периоду од 01.01.2014. до 06.02.2015. године. Након статусних промена, послодавац следбеник је, у року из члана

150. Закона о раду, имао могућност да измени опште акте и колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места, те на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода, због чега тужиоцима припада накнада штете за период од 01.01.2014. до 06.02.2015. године. Закључују да су без оправданог разлога запослени из припојеног привредног друштва стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене.

Овакво правно становиште нижестепених судова није правилно.

Према одредби члана 150. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05...75/14) послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

Након извршене статусне промене припајања ПД „Колубара Метал“ д.о.о. туженом ПД РБ „Колубара“ д.о.о, послодавац следбеник је сходно одредби члана 11. Уговора о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубаре Метал“ д.о.о. још годину дана, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, у складу са чланом 150. Закона о раду. Одредбом члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује у наведеном периоду, био је уређен начин одређивања вредности радног часа запослених у случају промењених околности. Вредност радног часа запослених у Огранку „Колубара Метал“ је утврђивана за сваки појединачан месец у спорном периоду на основу сагласних изјава представника запослених у синдикату и директора туженог послодавца следбеника, а овако закључене споразуме нико није оспоравао у одговарајућем поступку па они производе правно дејство. У складу са чланом 150. Закона о раду, тужени као послодавац следбеник био је дужан да најмање годину дана након припајања примењује колективни уговор послодавца претходника – што значи и одредбу члана 33. став 3. тог општег акта, осим ако пре истека тог рока код послодавца следбеника није закључен нови колективни уговор. Обавезна примена општег акта послодавца претходника од стране послодавца следбеника у периоду од најмање годину дана може довести до тога да запослени код послодавца претходника у том периоду остварују мању или већу зараду од запослених код послодавца следбеника. У овом случају до тога није дошло зато што су запослени у Огранку „Колубара Метал“ на основу свог општег акта имали већи коефицијент за обрачун зарада од запослених у РБ „Колубара“, па су кроз споразумно утврђену мању вредност радног часа њихове зараде у 2014. години биле фактички изједначене са зарадама запослених у осталим организационим јединицама туженог. Коефицијенти и вредност радног часа свих

запослених код туженог који обављају исте послове нормативно су изједначени у јануару 2015. године изменама одлука о коефицијентима, односно у фебруару месецу исте године ступањем на снагу Посебног колективног уговора ЈП „Електропривреда Србије“. Неприхватљиво је становиште из побијане пресуде да су запослени из припојеног друштва стављани у неравноправан положај у односу на друге запослене код туженог, те да је тиме, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде. За постојање дискриминације у смислу наведених одредаба Закона о раду неопходно је да се запослени стави у неповољнији положај у односу на друга запослена лица у истој или сличној ситуацији с обзиром на неко лично својство. Тужиоци и други запослени у припојеном привредном друштву нису били стављени у неповољнији положај у погледу права на зараду у току 2014. године, нити се запослење у Огранку „Колубара Метал“ може сматрати личним својством.

Имајући у виду све наведено, погрешно су нижестепени судови применили материјално право када су обавезали туженог да тужиоцима исплати на име накнаде штете разлику због мање исплаћене зараде за период од 01.01.2014. до 06.02.2015. године.

Сагласно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Врховни касациони суд је применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП обавезао тужиоце да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара који се односи на награду пуномоћнику за састав ревизије. Накнада судских такси туженом није досуђена јер захтев за накнаду тих трошкова није одређен у складу са чланом 163. ставом 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић